

στάθηκαν στην περιοχή "Οφως κατά τους πρώτους βυζαντινούς αιώνες και προήρχοντο από νησιά του Αιγαίου. Όπωςδήποτε η περιοχή επανδρώθηκε, σε σημαντικό βαθμό, μετά την άλωση της Τραπεζούντας.

. ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

Η περιοχή "Οφως συνορεύει, βορειως με την Μαύρη θάλασσα - το πλησιέστερο προς αυτήν χωριό "Χάλτ" βρισκόταν σε απόσταση τεσσάρων περίπου χιλιομέτρων - ~~βορειως~~ με την Βαΰπουρτ. Στα ανατολικά του "Οφως ^{βρίσκονται} γύρω Ρίζαιο και στα δυτικά, τα Σούρμενα.

Η περιοχή του "Οφως είναι όρεινη και δασώδης. Οι κάτοικοι ασχολούνταν με την γεωργία, κτηνοτροφία και τα δερματοκοινωνικά. Καλλιεργούσαν τα ελληνικά γράμματα και επιδίωκονταν σε διάφορες τέχνες. Ίδρυσαν περικαλείς ναούς και σχολεία. Στα χωριά "Κρηνίτα" και "Γίγα" λειτουργούσαν επτατάξια σχολεία. Με ελιγώτερες τάξεις σχολεία λειτουργούσαν σε όλα τα χωριά του "Οφως. Η προσφορά των κατοίκων και ιδίως των Συλλόγων "Μέλισσα" και "Πρόδοος" στο βωμό της ελληνικής παιδείας ήταν μεγάλη.

Οι "Οφίτες ήταν φιλόμουσοι και συναισθηματικοί άνθρωποι. Το αυτό φανερώνεται ~~επίσης~~ στο τραγούδι, που ακολουθεί.

. ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

137 χωριά υπήρχαν στην περιοχή "Οφως. Μέχρι το 1660 ο ~~ελληνισμός~~ ^{ελληνισμός} εξακολούθησε όραμα τον ελληνοπρεπή τρόπο ζωής του. Η είκοσιπενταετία, που επηκολούθησε, ήταν τραγική για τους Έλληνες κατοίκους του τόπου. Πολλοί αναγκάσθηκαν να εξισλαμισθούν. Τα χωριά, Κρηνίτα, Ζευρέλ, Κουρίτσ, Ζησηνός, Χάλτ, Γίγα και Κοφιόλα, στάθηκαν απόρρητα φρούρια. Κατοικούσαν σ' αυτά περί τους 3.000 Έλληνες λίγο πριν από τον ξεριζωμό, που έγινε το 1922-1923. Κοντά στην θάλασσα υπήρχε και ένας μικρός συνοικισμός από 12 σπίτια, με την ονομασία " του Λέκα ". Διέμεναν εκεί ~~κατά την περίοδο του~~ χειμώνα κάτοικοι από το χωριό "Ζησηνός".

Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι δήθεν εξισλαμισθέντες Έλληνες του "Οφως, στα κρυφά έκτελούσαν όλα τα χριστιανικά τους καθήκοντα.

Παραμένουν και σήμερα εκεί, πολλοί από αυτούς με πλήρη την εθνική συνείδηση. Διατηρούν αρχαία κειμήλια των Ελλήνων προγόνων τους, ιερά αμφια, βιβλία κ.λ.π.

Οι κατά το φαινόμενο Τουρκοί του " Οφως λαλούν και σήμερα την ποντιακή διάλεκτο, ~~καί τον την ποντιακή λέξη και χορεύουν τοις τουρκοίς χορούς. Η διάλεκτος τους~~ ^{ή οποία} παρουσιάζει κάποια ιδιορρυθμία.

*Ακούστε δύο χαρακτηριστικούς στίχους και εν συνεχεία τον σκοπό αυτής της περιοχής.

‘Εδώτσετε πίν γουρούσ’, έπήρετε τή Μινέ
πίν γουρούσ’ ούτε έν ό τουνιας έτέντινε

Δηλαδή, δώσατε χίλια γρόσια και πήρατε την Έμινέ, κάποια κρυπτοχριστιανή. *Αλλά ποῦ νά βρῆ κανείς χίλια γρόσια; Πάει πολύ μακριά τό πράγμα!

. ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

*Όταν έγιναν οι μεγάλοι διωγμοί στην περιοχή του "Οφως, πολλοί από τους κατοίκους έγκατέλειψαν τον τόπο. *Άλλοι πήραν τά βοθνά, όπου έχτισαν νέους συνοικισμούς. *Άλλοι, κατευθύνθηκαν σέ διάφορες περιοχές του Πόντου, ιδίως στά Σούρμενα. *Εμεῖ δουλεύαν σέ κτήματα Τουρκών αγάδων, όπου οι συνθήκες ζωής ήταν κάπως ύποφερτές.

*Άλλά μέσα στην ψυχή του ραγιαῖ φούντωνε κάθε μέρα ή άγανάκτηση. Στά κτήματα του σκληρού αφέντη, δουλεύοντας οι Έλληνες μέ δυσμενείς όρους για ένα κομμάτι φως, σιγοτραγουδοῦσαν μέ πόνο και άγανάκτηση την μοῖρα τους.

*Ο άκόλουθος στίχος, που είναι μια κατάρα, ήταν κάθε μέρα στά χείλη έμεινων, που έσπερναν τό καλαμποκι στο χωράφι του αγά.

Νά μή φυτρών', νά μή φυτρών',
κι 'άν φυτρών' νά μή καρπών'

Νά μή φυτρώση, νά μή φυτρώση ό σπόρος του καλαμποκιού, μά κι 'άν φυτρώση, νά μή καρπίση.

. ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

Στην περιοχή "Οφως υπήρχαν πολλές έξοχές, παρχάρια, όπως τό

Συγγράμ

Χαλτουζέν, Μεσοράχ', 'Αντζέρ', Γεννητά, Τσιχελή, Λειβάδια κ.λ.π. Τό υψόμετρο τους πλησίαζε τὰ 1.000 μέτρα. Τό κλίμα τοῦ τόπου εἶναι ἀρκετά ἥπιο. Παρουσιάζει ἡ περιοχή ἰδιαίτερη γραφικότητα μέ τοὺς τρεῖς μεγάλους ποταμούς, "Οφι, Καλοπόταμο καὶ Παλτατζή-τερέ, ἀλλὰ καὶ μέ τὰ πανύψηλα ἔλατα καὶ τὰ ἄφθονα πεῦκα.

... ἀπὸ μακρὸς ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

Οἱ 'Οφίτες ξενιτεύονταν στὴ Ρωσία καὶ στὴ Ρουμανία, ἰδίως στὶς πόλεις Βραϊλα καὶ 'Ιάσιον, ὅπου δημιουργοῦσαν κατὰ καιροὺς μεγάλες περιουσίες.

Χάθηκαν στὸ μαρτύριο τῆς ἐξορίας, ^{ἐκὸ} Βαϊπούρτ καὶ 'Ερξεροῦμ', πάρα πολλοὶ 'Οφίτες. Στὴν 'Ελλάδα ἦρθαν τὸ 1922-1923 ὅσοι κατάρθωσαν νὰ ἐπιζήσουν ὕστερα ἀπὸ τόσες καταστροφές καὶ ἐξανδραποδισμοὺς. Κατοικοῦν στὴν Νέα Τραπεζοῦντα Κατερίνης, ^{ὁ γέγ} Ποντοκερασιά Κιλκίς, στὴν περιοχή Πτολεμαῖδος καὶ σὲ ἄλλες περιοχές τῆς χώρας. Δέν λησμονοῦν τὴν γενέτειρά καὶ συνεχίζουν τίς παραδόσεις.

Στὴν ^{περιοχὴ} 'Οφως τοῦ Πόντου παρέμειναν Ἕλληνες κρυπτοχριστιανοί, τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸ κανεὶς δέν μπορεῖ σήμερα νὰ προσδιορίσῃ ~~καὶ οἱ ἄλλοι διατηροῦν καὶ συνεχίζουν τίς παραδόσεις τῶν Ποντίων προγόνων τους, μέ τὴν ἄσπρη καὶ τὰ τραγοῦδια, τοὺς χοροὺς καὶ τὰ ἔθιμα, μέ τὴν ποντιακὴ διάλεκτο.~~ Ἡ ἐμμονὴ ^{αὐτῶν} ~~αὐτῶν σημερινῶν 'Οφίτων σ' αὐτὰς~~ ^{τους} τίς παραδόσεις ἐπροκάλεσε τὴν ἀγανάκτηση τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, οἱ ὁποῖες εἶπαν κάποτε σ' αὐτοὺς : 'Επὶ τέλους, ἐσεῖς οἱ 'Οφίτες ἢ πρέπει τὴ γλῶσσα σας νὰ ἀλλάξετε ἢ τὴν θρησκεία σας. Ἴσως στὴ συνείδηση τῶν ἀρχῶν οἱ δὴθεν μακαρθανοὶ 'Οφίτες νὰ εἶναι καταδικασμένοι ἀπὸ ἀπόφωσος ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς.

ποντιανὲς

... ἀπὸ μακρὸς ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

'Αγαπητοὶ ἀμφοταί, ὁ Σύλλογος "Φάρος Ποντίων" ἀφιέρωσε τὴ σημερινὴ του ἐμπομπή στὴν περιοχή "Οφως τοῦ Πόντου. Ὁ συνεργάτης τῆς ἐμπομπῆς στηρίχθηκε σὲ πληροφορίες καὶ στοιχεῖα, ποὺ ἔδωσαν οἱ 'Οφίτες τὴν καταγωγὴ Σταῦρος Κοκκινίδης, Ἀδῆμ Μαυρόπουλος, Χρῆστος Τερζίδης, Χαράλαμπος Χαριτόπουλος, Λεωνίδας Ζανέτας, Παῦλος Ἀραβίδης, Βασίλειος

